

F01 - Introduktion, datorer och lite C

Programmeringsteknik med C och Matlab, 7,5 hp

Niclas Börlin
niclas.borlin@cs.umu.se

Datavetenskap, Umeå universitet

2023-09-28 Tor

Då kör vi igång...

Vad är ett datorsystem?

► Grov indelning:

Hårdvara Fysiska saker, dvs. plast, koppar, kisel, ...

Mjukvara Program som gör det möjligt att lösa uppgifter med en dator genom att förse datorn med **listor av instruktioner**

Datorns hårdvara

- ▶ De två viktigaste delarna:
 - ▶ **Processorn**
 - ▶ CPU (*Central Processing Unit*)
 - ▶ **Minnet**
 - ▶ ROM (*Read Only Memory*) — läsminne
 - ▶ RAM (*Random Access Memory*) — läs/skrivminne

Minnet (1)

- ▶ Datorns minne kan ses som en numrerad sekvens av celler
- ▶ En cells nummer = cellens **adress**
- ▶ Alla celler är lika stora och kan lagra ett bestämt antal **bitar** (*binary digit* — *bit*)
- ▶ En enskild bit kan lagra värdet **0** eller **1**
- ▶ Vanligtvis grupperas bitarna i grupper om minst 8 bitar — en **byte**

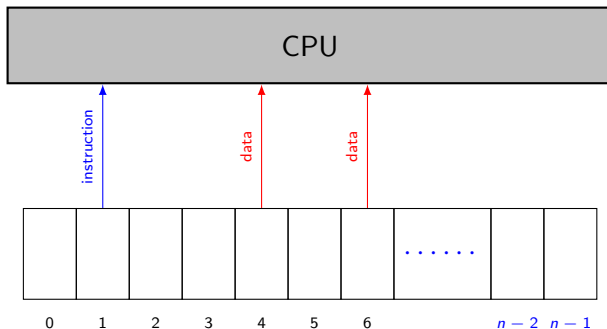
9288	?	?	?	?	?	?	?	?
9287	?	?	?	?	?	?	?	?
9286	?	?	?	?	?	?	?	?
9285	?	?	?	?	?	?	?	?
9284	0	0	0	0	0	1	1	0
9283	0	0	0	0	0	0	0	0
9282	0	0	0	0	0	0	0	0
9281	0	0	0	0	0	0	0	0
9280	0	0	1	0	1	1	0	0
9279	0	0	0	0	0	0	0	1
9278	0	1	1	0	0	0	0	1

Minnet (2)

- ▶ En cells innehåll är alltså en **sekvens** av bitar
- ▶ Vi kan välja att tolka denna sekvens antingen som
 - ▶ **data** vi behöver till en beräkning, eller som
 - ▶ en **instruktion** till processorn
- ▶ Alla celler innehåller information
 - ▶ Antingen meningsfull...
 - ▶ ...eller skräp

Processorn

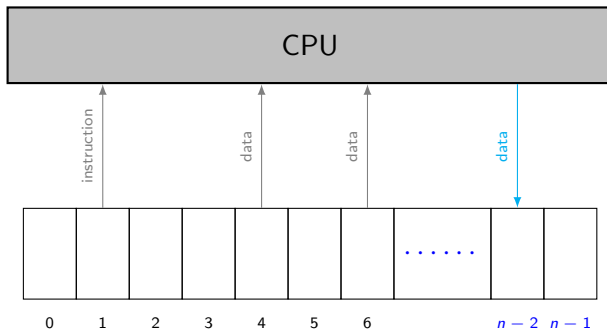
- ▶ Processorn läser **instruktioner** och **data** från minnet

- ▶ Instruktionerna säger vilka **operationer** den ska utföra på de **data** den läser
 - ▶ Ex. addition, multiplikation, etc.

Processorn (forts)

- Processorn kan sedan **skriva** resultatet av operationen **tillbaka till minnet**

Från högnivåspråk till maskinkod (1)

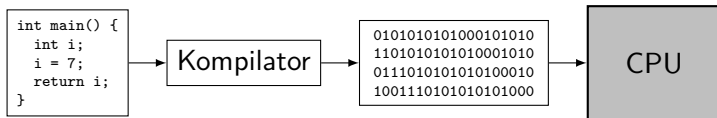
- ▶ Processorn läser **sekvenser** av instruktioner, dvs program
- ▶ Det är **i princip** möjligt att skriva sekvenserna **för hand**, ladda in dem i datorns minne och köra programmet

Koden till *Apollo Guidance Computer* med Margaret Hamilton — *lead flight software designer*

Från högnivåspråk till maskinkod (2)

- ▶ Ett **högnivåspråk** låter programmeraren använda sig av algebraiska uttryck, engelska ord, etc., vilket gör programmen kortare och mer **läsarvänliga**
 - ▶ Uttrycket `3 + 5` är mer läsbart än `A9 05 69 03`
- ▶ Det färdiga programmet i ett **högnivåspråk** kan sedan köras genom en **kompilator** som **översätter** det till **maskinkod**, specifik för den maskinen

- ▶ Den kompilator vi kommer att använda på den här kursen heter **gcc** (*GNU Compiler Collection*)

Lite bakgrund kring C...

Programmeringsspråket C

- ▶ Utvecklat 1972 av Dennis Ritchie för att användas tillsammans med operativsystemet UNIX, en föregångare till Linux, MacOS och Android
- ▶ C är ett **imperativt** språk
 - ▶ Bygger på stegvisa **instruktioner** av vad som ska göras
- ▶ C är ett **högnivåspråk**, men ligger "nära" maskinen
 - ▶ Programmeraren har möjlighet att direkt komma åt **minne** och **andra enheter** på datorn som döljs i andra språk
 - ▶ C **översätts lätt** till maskinkodsinstruktioner
- ▶ C är ett av de **populäraste** programmeringsspråken i verkligheten
 - ▶ Flera andra språk har utvecklats ur C, t.ex. **C++**, **C#**

Vårt första C-program

- ▶ *Hello, world* — en klassiker när man provar ett nytt programspråk
- ▶ I C ser koden ut så här:

```
#include <stdio.h>
int main(void)
{
    printf("Hello world!\n");
    return 0;
}
```

Färgkodning

- ▶ På den här kursen kommer jag att i huvudsak att presentera C-kod som är **färglagd** för att öka förståelsen
- ▶ Vår kod blir då:

```
#include <stdio.h>
int main(void)
{
    printf("Hello world!\n");
    return 0;
}
```

- ▶ Olika element i språket får olika färger
- ▶ Många editorer har liknande funktioner

Strukturerad problemlösning (1)

- ▶ Ett huvudsyfte med kursen är att lära er **strukturerad problemlösning**
- ▶ Det innebär att du löser uppgifter i tre steg:
 1. FÖRST förstå och **analysera problemet**
 - ▶ Hur ser **indata** ut?
 - ▶ Hur ska **utdata** se ut?
 - ▶ Var är **relationen** mellan in- och utdata?
 2. SEN **designa en lösning**
 - ▶ lösningsidé,
 - ▶ algoritm,
 - ▶ testa lösningen på papper
 3. Och SIST...
 - ▶ **Implementera** lösningen i C-kod
 - ▶ **Testa** koden

Strukturerad problemlösning (2)

- ▶ Under kodningen. . .
 - ▶ Träna på olika konstruktioner **fristående**
 - ▶ Skriv små **testprogram** som testar delar av din lösning
 - ▶ **Övningsuppgifterna** kan vara till hjälp
- ▶ Om du kör fast i kodningen kan det vara bra att **backa** från tangentbordet

Övningsuppgift

- ▶ Skriv ett program som läser in ett heltal från användaren, lägger till 1 och skriver ut resultatet

Steg 1 — Förstå

- ▶ Indata: Ett heltal
- ▶ Utdata: Ett annat heltal
- ▶ Relation: Utdatat är heltalet som följer närmast efter indata

Steg 2a — Design

- ▶ Lösningssidé:
 - ▶ Vi behöver få reda på vilket tal som användaren vill lägga 1 till, sedan lägga till 1 och skriva ut resultatet

Steg 2b — Design

- ▶ Algoritm:
 1. Läs in ett heltal från användaren
 2. Lägg till 1 till talet
 3. Skriv ut det nya talet

Steg 3 – Skriv kod

f01-plus-one.c

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main(void)
4  {
5      int n;
6
7      /* Read an integer from the user */
8      printf("Enter an integer >");
9      scanf("%d", &n);
10
11     /* Increment the number */
12     n = n + 1;
13
14     /* Output the new number */
15     printf("The next higher integer is: %d.\n", n);
16
17     printf("Normal exit.\n");
18     return 0;
19 }
```

f01-plus-one.c — inramning

f01-plus-one.c

```
1 #include <stdio.h>
```

```
2  
3 int main(void)
```

```
4 {
```

```
5     int n;
```

▶ En c-fil måste innehålla vissa bestämda saker i början och slutet (rad 1–4, 17–19)

▶ Vi kommer att förklarar detaljerna senare

▶ Inledningsvis kan ni **kopiera** de raderna rakt av

▶ Vi ska i stället fokusera på koden **däremellan**

```
15     printf("The next higher integer is: %d.\n", n);
```

```
16  
17     printf("Normal exit.\n");
```

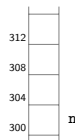
```
18     return 0;
```

```
19 }
```

Variabler

Variabler och minnet (1)

- ▶ Värden som programmet behöver arbeta med lagras i **variabler**
- ▶ En variabels värde kan **förändras** under exekveringen av ett program
- ▶ En variabel kan ses som en **låda** i minnet med en speciell position (**adress**), ett **namn** samt en storlek (**typ**)
- ▶ I illustrationen till höger har **n** fått **adressen** 300 och storleken 4 bytes
 - ▶ Den ligger alltså på adress 300, 301, 302 och 303
- ▶ När nuvarande värde av variabeln **n** behövs så görs en avläsning **från** minnesplatserna 300–303
- ▶ När ett värde **lagras** i **n** skrivs detta värde **till** minnesplatserna 300–303

Variabler och minnet (2)

- Den exakta adressen (här: 300) och storleken (här: 4) för en variabel avgörs av **kompilatorn** och är oftast **ointressant** för programmeraren

Variabelnamn

- ▶ Variabelnamn får inte se ut hur som helst
- ▶ Godkända tecken:
 - ▶ **Stora och små bokstäver**, "a"–"z", "A"–"Z"
 - ▶ **Siffror**, "0"–"9"
 - ▶ understrykningstecknet, "_" (*underscore*)
- ▶ Ogiltiga tecken:
 - ▶ Allt annat, t.ex. mellanslag, åäö, plustecknet, etc.
- ▶ Men namnet...
 - ▶ ...får inte börja med en siffra
 - ▶ ...får inte vara ett av C:s reserverade ord (**return**, **void**, etc.)
 - ▶ ...bör inte vara definierat i något av C:s standardbibliotek (t.ex. `printf`)
- ▶ Namn i C är s.k. *skiftlägeskänsliga* (*case sensitive*)
 - ▶ Det betyder att **små och stora bokstäver** motsvarar **olika** variabelnamn
 - ▶ Variabelnamnen `n1` och `N1` är **olika**

Variabeldeklarerationer

- ▶ Innan vi använder variabler i vår C-kod måste vi **deklarera** dem
 - ▶ Vid deklarationen anger vi **namnet** och vilken **typ** av data variabeln ska innehålla
- ▶ God metodik:
 - ▶ Använd variabelnamn som hjälper dig och andra att komma ihåg vad variabeln **används** till
 - ▶ Jämför `first_free_position` med `index` med `p`
 - ▶ Jämför `month_name` med `name` med `m`
 - ▶ Om korta variabelnamn kan användas utan att förståelsen försämras, gör det!
 - ▶ `pos` kan vara bättre än `position`
 - ▶ `i` kan vara bättre än `index`
 - ▶ **Sammanhanget** avgör om `s`, `sec`, `seconds` eller `seconds_until_launch` är bästa variabelnamnet

Datatyper

- ▶ Beskriver en viss **typ** av data, t.ex. heltal, tecken, eller flyttal
 - ▶ Ett heltal kan lagra ett heltal av en viss **storlek**
 - ▶ Ett flyttal kan lagra s.k. decimaltal
- ▶ I C finns ett antal **inbyggda** datatyper, t.ex. **int**, **char**, **bool**, **float**, **double**
 - ▶ Det går att skapa egna — senare!
- ▶ Källkoden behöver beskriva vilken **typ** ett visst data har för att kompilatorn ska veta...
 - ▶ hur mycket **minnesutrymme** vår variabel behöver
 - ▶ vilka **operationer** som kan användas för att manipulera variablerna
- ▶ Till exempel:
 - ▶ en **int** kräver 4 bytes på de flesta datorsystem
 - ▶ operationerna plus (+) och minus (-) är definierade för en **int**, men inte indexering ([])

f01-plus-one.c — variabeldeklaration

f01-plus-one.c

```
1  #include <stdio.h>
```

```
2
```

```
3  int main(void)
```

```
4  {
```

```
5      int n;
```

```
6
```

► Rad 5 innehåller deklarationen av en variabel med namn **n** av typen **int**

```
7      printf("Enter an integer >");
```

```
8      scanf("%d", &n);
```

```
9
```

```
10     /* Increment the number */
```

```
11     n = n + 1;
```

```
12
```

```
13     /* Output the new number */
```

```
14     printf("The next higher integer is: %d.\n", n);
```

```
15
```

```
16     printf("Normal exit.\n");
```

```
17     return 0;
```

```
18
```

```
19 }
```

Satser

- ▶ Instruktionerna i C är indelade i **satser** (*statements*)
- ▶ Det finns **enkla** och **sammansatta** satser
- ▶ En enkel sats avslutas alltid med **semikolon** `;`, t.ex.

```
printf("Hello, world!\n");
```

- ▶ En sammansatt sats skrivs mellan måsvingar `{}` (*braces, curly braces*)
 - ▶ Innehållet i en sammansatt sats är en **sekvens** av enkla och/eller sammansatta satser, t.ex.

```
{  
    printf("Hello, ");  
    printf("world!\n");  
}
```

- ▶ En sammansatt sats ses som en **enhet**, dvs hela sekvensen av satser inom `{` och `}` kommer att utföras

f01-plus-one.c — satser

f01-plus-one.c

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main(void)
4  {
5      int n;
6
7      /* Read an integer from the user */
8      printf("Enter an integer >");
9      scanf("%d", &n);
10     n = n + 1;
11
12     /* Output the new number */
13     printf("The next higher integer is: %d.\n", n);
14
15     printf("Normal exit.\n");
16     return 0;
17 }
18
19
```

► Rad 8 innehåller en enkel sats

► Raderna 4–19 innehåller en sammansatt sats

Kommentarer (1)

- ▶ Kommentarer är text som finns för att göra koden lättare att förstå för **människor**
- ▶ Kompilatorn **ignorerar** kommentarer
- ▶ **Bra** kommentarer gör det möjligt att få en känsla för vad koden gör **utan att förstå koden**

```
/* Read an integer from the user */  
...  
/* Increment the number */  
...  
/* Output the new number */
```

- ▶ Om koden innehåller **fel** kan bra kommentarer ge ledtrådar till vad programmeraren **tänkt sig** att koden ska göra

Kommentarer (2)

- ▶ En kommentar kan skrivas in på två sätt:
- ▶ En kommentar som skrivs mellan `/*` och `*/` kan sträcka sig över **flera rader**

```
/*  
    This comment  
    extends through  
    many lines.  
*/
```

- ▶ En kommentar som påbörjas med tecknen `//` sträcker sig till **slutet av raden**

```
// Read an integer from the user  
...  
// Increment the number  
...  
// Output the new number
```

```
// This is how you write multi-line  
// comments as multiple single-line  
// comments.
```

Funktionsanrop

- ▶ En **funktion** i C är kod — en grupp av satser — som är sammansatt för att lösa ett **specifikt problem**
- ▶ Ett stort antal funktioner "följer med" språket C i dess s.k. **standardbibliotek**
- ▶ Ett **funktionsanrop** i C skrivs som **funktionsnamnet** följt av **parametrar** inom **paranteser**
 - ▶ Parametrarna separeras av kommatecken: ,
 - ▶ En viktig funktion heter printf (*print, formatted*) som skriver ut **text** till användaren
 - ▶ En annan viktig funktion heter scanf (*scan, formatted*) som läser in **svar** från användaren
- ▶ Bägge funktionerna tar parametrar som är **strängar**
 - ▶ En **sträng** är en **sekvens av tecken** och skrivs inom citationstecken: "Hello, world"

f01-plus-one.c — printf

f01-plus-one.c

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main(void)
4  {
5      int n;
6
7      /* Read an integer from the user */
8      printf("Enter an integer >");
9      scanf("%d", &n);
```

- ▶ Rad 8 anropar funktionen printf med en parameter — strängen "Enter an integer >"
- ▶ Resultatet är att texten **Enter an integer >** skrivs ut

```
15      printf("Enter an integer is: %d.\n", n);
16
17      printf("Exit.\n");
18      return 0;
```

```
19 }
```

f01-plus-one.c — scanf (1)

f01-plus-one.c

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main(void)
4  {
5      int n;
6
7      /* Read an integer from the user */
8      printf("Enter an integer >");
9      scanf("%d", &n);
```

► Rad 9 anropar funktionen scanf med två parametrar — strängen "%d" och ... nånting mer

```
10
11
12
13
14      /* Output the new number */
15      printf("The next higher integer is: %d.\n", n);
16
17      printf("Normal exit.\n");
18      return 0;
19 }
```

f01-plus-one.c — scanf (2)

- ▶ Den första parametern i anropet till scanf

f01-plus-one.c

9

```
scanf("%d", &n);
```

innehåller en sträng med **formatkoden** %d

- ▶ scanf läser in text som användaren skriver
- ▶ Formatkoden säger att scanf ska
 1. Försöka **tolka** texten som ett **heltalsvärde** (*d=decimal integer*)
- ▶ Den andra parametern innehåller **adressen** för **variabeln** n
 - ▶ Den säger till scanf att
 2. **Lagra** heltalsvärdet i minnet på den adressen
- ▶ Och-tecknet (&) före variabelnamnet ger **minnesadressen** för variabeln
 - ▶ Kodan &n går att tolka som "adressen för variabeln n"
 - ▶ Notera att **värdet** på adressen döljs för programmeraren

f01-plus-one.c — tilldelning (1)

f01-plus-one.c

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main(void)
4  {
5      int n;
6
7      /* Read an integer from the user */
8      printf("Enter an integer >");
9      scanf("%d", &n);
10
11     /* Increment the number */
12     n = n + 1;
```

► Satsen på rad 12 innehåller **tre** operationer:

1. **Läs** värdet i variabeln `n` från minnet till ett register i CPU:n
2. **Addera** 1 till värdet (i CPU:n)
3. **Skriv** det nya värdet från registret tillbaka till variabeln `n`

► Detta kallas för en **tilldelning**

f01-plus-one.c — tilldelning (2)

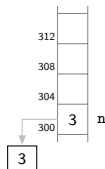
► Vi tar det där igen...

12

```
n = n + 1;
```

f01-plus-one.c

1. Läs det **nuvarande** värdet i variabeln **n** **från minnet** till ett register i CPU:n

f01-plus-one.c — tilldelning (2)

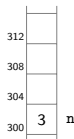
► Vi tar det där igen...

12

```
n = n + 1;
```

f01-plus-one.c

1. Läs det **nuvarande** värdet i variabeln **n** **från minnet** till ett register i CPU:n
2. **Addera** 1 till värdet (i CPU:n)

4

f01-plus-one.c — tilldelning (2)

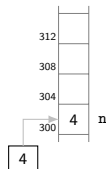
► Vi tar det där igen...

12

```
n = n + 1;
```

f01-plus-one.c

1. Läs det **nuvarande** värdet i variabeln **n** **från minnet** till ett register i CPU:n
2. **Addera** 1 till värdet (i CPU:n)
3. **Skriv** det nya värdet från registret tillbaka **till minnet** för variabeln **n**

Tilldelning

- ▶ En **tilldelningssats** i C skrivs som `<variabel> = <uttryck>`
 - ▶ variabel är ett variabelnamn, t.ex. `n`
 - ▶ **Tilldelningsoperatoren** i C är likamedtecknet `=`
 - ▶ `<uttryck>` kan vara vilket giltigt uttryck i C som helst
- ▶ Notera att `<uttryck>` evalueras (beräknas) **först**, sedan utförs **tilldelningen**
 - ▶ Det gör det möjligt att skriva uttryck av slaget
 - ▶ `n = n + 1;`
- ▶ Det finns olika sorters uttryck, **aritmetiska** och **logiska**

Aritmetiska uttryck

- ▶ Aritmetiska uttryck byggs upp av **variabler**, **konstanter** och aritmetiska **operatorer**
- ▶ Bland operatorerna finns de **binära** operatorerna **+**, **-**, *****, **/**, **%**
 - ▶ Binära operatorer tar två **operander**, t.ex. $4 + 3$
 - ▶ Observera att division, **/**, mellan två **heltal** betyder **heltalsdivision**, dvs. division följt av avrundning mot noll
 - ▶ Operatoren **%** kallas **modulo-operatorn** och ger **resten** vid heltalsdivision av två tal
- ▶ Studera koden

```
int i = 7, j = 3;
printf("i - j = %d", i - j); // Outputs i - j = 4
printf("i + j = %d", i + j); // Outputs i + j = 10
printf("i * j = %d", i * j); // Outputs i * j = 21
printf("i / j = %d", i / j); // Outputs i / j = 2
printf("i %% j = %d", i % j); // Outputs i % j = 1
```

- ▶ Notera att formatkoden **%d** säger att printf ska tolka och skriva ut parametervärdet som ett heltal
- ▶ Om man använder **flera** operatorer i samma uttryck, t.ex.

```
int m = i + j * k;
```

finns det **prioritetsregler** för det (mer senare)

f01-plus-one.c — utskrift

f01-plus-one.c

```
1  #include <stdio.h>
2
3  int main(void)
4  {
5      int n;
6
7      /* Read an integer from the user */
8      printf("Enter an integer >");
9      scanf("%d", &n);
10
11     /* Increment the number */
12     n = n + 1;
13
14     /* Output the new number */
15     printf("The next higher integer is: %d.\n", n);
16
17     Rad 15 skriver ut det nya värdet på n
18     return 0;
19 }
```

f01-plus-one.c — printf (igen)

- ▶ Anropet till printf har **två** parametrar

```
printf("The next higher integer is: %d.\n", n);
```

- ▶ Funktionen printf kan ta ett **variabelt** antal parametrar
 - ▶ Den första parametern är en **formatsträng**
 - ▶ Formatsträngen innehåller **formatkoden** %d som anger att ett heltal ska skrivas ut
 - ▶ Parameter två, tre, etc., hör ihop med formatkoderna i **formatsträngen**
- ▶ Formatsträngen innehåller också en **styrkod** (*escape sequence*) \n som står för **radbrytning** (*newline*)
- ▶ Om värdet som lagras i variabeln n är 4 kommer printf att skriva ut följande:

```
The next higher integer is: 4.
```


följt av en radbrytning

Formatkoder till printf

- ▶ De vanligaste formatkoder till printf är dessa:
 - `%c` ett tecken
 - `%d` ett heltal
 - `%f` ett flyttal ("decimaltal"), 28.350000
 - `%e` ett flyttal i exponentialform, 2.835000e+01
 - `%g` som `%e` eller `%f` beroende på vilken utskrift som blir kortast
 - `%s` en textsträng
 - `%%` tecknet %
- ▶ Varje formatkod hör ihop med en parameter utom %%

Formatkoder, utrymme

- ▶ Man kan även styra hur mycket **utrymme** (hur många tecken) en parameter ska få vid utskrift:

`%4d` totalt 4 tecken, högerjusterat, utfyllt med mellanslag

`%04d` samma, men utfyllt med nollor

`%4.2f` totalt 4 tecken med 2 decimaler

- ▶ Utskriften

```
printf("%4d\n%04d\n%4.2f\n", 23, 23, 3.14159265);
```

ger

23

0023

3.14

Styrkoder till printf

- Det finns många styrkoder till printf med lång historik...

- Ni behöver bara ha koll på `\n`

Lite om heltal och flyttal

- ▶ Operatorerna +, -, *, / är definierade för både **heltal** (**int**, m.fl.) och **flyttal** (**float**, **double**)
- ▶ Om **båda** operanderna är **heltal** blir **resultatet** ett **heltal**, annars ett flyttal
- ▶ Det går att tvinga fram en **typkonvertering** (*type cast*) genom att skriva typen inom paranteser före uttrycket (**double**)i/j
- ▶ Studera koden

```
int i = 3, j = 2;
double m = 3, n = 2;
double k = i / j;
printf("i / j = %f", k); // Outputs i / j = 1.000000
printf("m / n = %f", m/n); // Outputs m / n = 1.500000
printf("i / 2.0 = %f", i / 2.0); // Outputs i / 2.0 = 1.500000
printf("(double)i / j = %f", (double)i / j); // Outputs (double)i / j = 1.500000
```

f01-plus-one.c — avslut (1)

f01-plus-one.c

```
1 #include <stdio.h>
```

```
2  
3 int main(void)
```

```
4 {
```

► Utskriften på rad 17 är det **sista** som skrivs ut från programmet

► Utskriften är en signal till **användaren** att programmet avslutats på **normalt** sätt

► Om utskriften **saknas** så är det ett tecken på att nåt ovanligt hänt

► Ta för vana att **alltid** avsluta ditt program med den utskriften!

```
17 printf("Normal exit.\n");
```

```
18 return 0;
```

```
19 }
```

f01-plus-one.c — avslut (2)

f01-plus-one.c

```
1  #include <stdio.h>
```

```
2  
3  int main(void)
```

```
4  {
```

```
5      int n;
```

6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

- ▶ Kommandot **return** 0 på rad 18 **avslutar** main-funktionen, och därmed programmet

- ▶ Programmet kommer att returnera värdet 0 till **operativsystemet**

- ▶ Det är praxis att låta main returnera **0** om programmet avslutas **utan fel**

```
    printf("Normal exit.\n");
```

```
    return 0;
```

```
}
```

Kompilera

- ▶ Antag att vi **sparat** vårt program i filen `plus-one.c`
- ▶ Vi kan då **kompilera** koden med följande kommando:

```
gcc -Wall -std=c99 -o plus-one plus-one.c
```

- ▶ `gcc` är namnet på kompilatorn
- ▶ `-Wall` säger till kompilatorn att **varna** för allt som verkar suspekt (*Warn all*)
- ▶ `-std=c99` säger vilken **C-standard** som ska användas
- ▶ `-o plus-one` specificerar **namnet** på den resulterande **exekverbara** filen
 - ▶ Den exekverbara filen kommer alltså att heta `plus-one` (`plus-one.exe` under windows)
- ▶ `plus-one.c` är namnet på **källkodsfilen** som ska kompileras
 - ▶ ändelsen `.c` talar om för kompilatorn att det är ett C-program som vi vill kompilera
- ▶ **OBS!** Notera att källkodsfilen heter `plus-one.c` (med `.c`-ändelse) medan den körbara programfilen kommer att heta `plus-one` (utan ändelse)!

Exekvera

- ▶ Om kompilering gick bra kan ni köra (**exekvera**) ert program

- ▶ Med exemplet från förra bilden, skriv

`./plus-one`

- ▶ Under windows kan ni behöva skriva

`./plus-one.exe`

eller

`.\plus-one.exe`

Debugger

- ▶ Vill ni köra ert program i en **debugger** så ska ni lägga till flaggan **-g**

```
gcc -Wall -std=c99 -o plus-one -g plus-one.c
```

- ▶ Om ni använder debuggern **nemiver**, starta debuggern med kommandot

```
nemiver ./plus-one
```

Syntax och semantik

- ▶ Begreppen **syntax** och **semantik** förekommer när man pratar om att programmera
- ▶ Syntax
 - ▶ Hur **skriver** man koden?
 - ▶ I C så ska varje enkel sats avslutas med semikolon, variabelnamn se ut på ett visst sätt, osv.
- ▶ Semantik
 - ▶ Vad **betyder** koden?
 - ▶ T.ex. vad är skillnaden mellan a/b om b är heltal eller flyttal

Att göra fel

- ▶ Tre huvudtyper av fel
 - ▶ **Syntaktiska** — källkoden är **felskriven** och kompilerar ej
 - ▶ T.ex. ett bortglömt semikolon
 - ▶ **Run-Time** — uppstår, kan eventuellt upptäckas vid **exekvering**
 - ▶ T.ex. att programmet kraschar när man matar in abc i stället för ett heltal
 - ▶ **Logiska fel** — programmet kraschar ej men gör **fel saker**
 - ▶ T.ex. programmet beräknar priset utan moms men skulle beräkna priset med moms
- ▶ Alla gör **fel** när de skriver kod!
 - ▶ Det är en **naturlig** del av processen!
 - ▶ Lär dig förstå **felmeddelandena**!
 - ▶ Läs alltid det **första** felmeddelandet!
- ▶ Man **tränar upp** sin förmåga att förstå och fixa fel
- ▶ Kom ihåg: Kompilatorn är din **vän**!